

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Adolf Steiner în Hamburg (Germania).
Correspondențele sunt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 10 Septembrie.

Călătoria cea mult desbătută și comentată în feliuri și chipuri a principelui Bismarck la Viena, este faptă împlinită. Biroul de Coresp. împărtășește, că principele Bismarck a sosit duminică noaptea la Viena; că la gară a fost întâmpinat de personalul ambasadei nemțesci și de contele Andrassy; că salutările amănunțuror au fost foarte cordiale, adică de tot dela inimă; că public numeros a salutat foarte viu pe amândoi bărbații de stat; că la gară erau la dispozițiune patru trăsuri de curte și că principele a tras la hotelul „Imperial”.

Diarele din Viena și Budapesta s'au grăbit a comenta visita aceasta, care după cum le permite împregiurările în care se află. Oficioasele văd și în evenimentul acesta un triumf politic al contelui Andrassy. Celelalte însă privesc lucrul din alt punct de vedere. Foile opoziționale din Ungaria susțin că Bismarck n'a venit la Viena de dragul lui Andrassy, ci pentru ca să se înțeleagă asupra nouelor demarșe politice cu următorul lui Andrassy și, înainte de toate, cu însuși monarhul Austro-Ungariei. Care vor fi demarșele aceste nu se știe. Atâta însă presupun și foile aceste, că alianța întreită între cele trei puteri nordice numai există și cât a existat, într'însa a fost două puteri contra uneia și aceasta una a fost Austro-Ungaria. Opozițiunea ungurească numai așa poate saluta pe Bismarck în Viena, dacă alianța ce s'ar încheia acum între Germania și Austro-Ungaria ar fi îndreptată contra Rusiei. Mai rece decât opozițiunea ungurească este cea nemțască din Cislaitania. Aceasta dăce că există o umbră între Austria și Germania. Aceasta umbră nu este productul Austriei. Germania este care escamotează înaintea Austriei lucruri minunate în orient și o împinge spre orient. Germania cochetează cu naționalitățile cele mici pe contul nemților austriaci, încurajează pe Maghiari la lucruri stricicioase monarchiei și pe Nemții austriaci îi ignorează, ca și când n'ar fi pe lume. Și opozițiunea austriacă salută pe Bismarck numai pelângă condițiunea, dacă se va alia Germania cu Austria contra Rusiei.

Ținutul Limului, în districtul Novibazarului, este ocupat de trupele noastre și preste toată așteptarea, fără de nici o pușcătură. Ducele de Württemberg a purtat la un banchet, la care au luat parte și Turci, un toast pentru alianța austro-ungară cu Turcia și acum după toate aceste vine șireca de o resoală în Ergevina. În Nevesinie, unde la 1875 a izbucnit flacăra revoluționară mai întâiu, s'a revoltat poliția locală contra comădei austriece. Revoltanții au fugit pe teritoriu muntenegrean, de unde fiind alungați, se dăce, se țin în munți și au ars mai multe căraule. Dela Mostar s'a trimis o batalion spre suprimarea acestei revoalte.

Pe când Bismarck se întâlnește

la Viena, fie cu Andrassy, fie cu următorul acestuia, ministrul englez Salisbury se întâlnește la Dieppe cu ministrul francez Waddington. Deocamdată lipsesc sciri mai de aproape despre scopul acestei întâlniri.

Este caracteristică judecata ce "o dă Blovit, coresp. foaiei "Times", despre ostilitățile diaristice între Nemți și Ruși. Blovit reduce toată larma la o comedie, care este calculată a scoate pe Francia din pozițiunea ei rezervată, pentruca Bismarck să-i găsască un cusur și să o poată încurca într'un nou războiu.

Anglia abia a scăpat de războiul cu Zulii în Africa și a dat de o resoală în Asia, în Afghanistan, Herat și de nelinisciri în Turkestan. Foile englezești văd în toate aceste mâna ascunsă a Rusiei.

O convorbire cu Gorciacoff.

Redactorul diarului Soleil din Paris, d. Peyramont a fost introdus la cancelariul Imperiului rusesc printr'o scrisoare de recomandare de la unul din numele cele mai importante în politica europeană. Densul află pe bătrânul Gorciacoff la Baden în Hotel de l'Europa, gata de-a eși la preumblare; a fost invitat deci a-l însoți. În decursul preumblării se născu între dânsi o conversațiune, despre care d. Peyramont raportează următoarele:

Prințul Gorciacoff. Pentru mine a fost un principiu nestrămutat de a nu primi pe nici un diarist, ori cât de ilustru ar fi densul și numai din amicie pentru importantul om de stat, care mi te-a recomandat așa de călduros, fac o excepțiune pentru domnia ta. Dar sper că nu vei aștepta ca să devin necredincios reservei mele ce-mi-o impun împregiurările Rusiei de mai bine ca 24 ani. Din considerații pentru sănătatea mea, am insistat adese ori pe lângă Maiestatea Sa, ca să me concedieze și numai mai când era am repetat de nou această rugare dar până acum Țarul nici n'a voit s'audă de retragerea mea, deși am 81 ani și 2 luni, o etate la care trebuie să se gândească cineva a se mai odihni.

Redactorul Peyramont. Dar ilustritatea Voastră pare că se bucură de cea mai bună sănătate.

Prințul. Cam așa. Cele 2 luni de băi mi-au prins foarte bine; mai mult însă mi-a folosit abținerea de la ori ce lucrare politică.

Redactorul. Când s'a deprins cineva așa bine ca ilustritatea voastră cu aceste mari cestiuni ca ocupație zilnică cu greu îi vine să le întoarcă cu totul dosul.

Prințul. Cu totul, aceasta ar fi negreșit prea mult dâs; dar eu mă ocup numai foarte puțin cu ele. Așa de e. în cercurile politice se crede că polemica interitată ce s'a purtat în timpul din urmă între presa noastră și cea germană ar fi fost una din îngrijirile mele de căpetenie. Și nu este nici de cum așa, și atacurile pasionate ce mi-se aduceau prin mai multe foi berlineze nu m'au putut scoate nici decum din starea mea liniscită. Ce e

drept de câte-va zile n'au lipsit nici calumniile nedrepte. Chiar eri dăcea un diar german că politica mea umblă după prepelețe. Ca și când politica mea n'ar fi cunoscută și n'ar fi aceeași de 24 ani!

În ce privește pe Francia, am de scop și totdeauna am susținut în gura mare față cu ori cine, că o slăbire mai îndelungată a acesteia ar produce o lacună deamă de jale în concertul european. Fără îndoială acestor amintiri am de a mulțami inamicia, cu care mă onorează cancelariul german. Cătră bărbații ei de stat am dâs totdeauna; Fiți tari! Aceasta este indispensabil pentru siguranța voastră proprie și pentru echilibrul european. Așa am dâs cătră d. Thiers, așa cătră ducele Decazes, când m'a vizitat în Interlaken. Ori care ar fi guvernul Franciei, eu totdeauna îi voi recomanda aceasta, și pe lângă aceea încă multă moderațiune și circumspecțiune în negocierile sale cu oare cari Puteri.

Redactorul. Ilustritatea voastră nu vede pentru un moment dat o coalițiune a Germaniei, Austro-Ungariei și în cas de lipsă și a Italiei în contra Franciei și Rusiei?

Prințul (suridând). Aha, veți acum am ajuns la punctul principal. (După o pauză) Diarele vorbesc de aceasta, dar este un subiect, pe care cu voia d-tale să-l lăsăm mai bine nelămurit.

Cât pentru noi Ruși, te pot asigura că nu ne temem de loc de un războiu de invasiune. Dar în ori ce cas e recomandabil a fi cu circumspecțiune.

Red. Se atribue ilustrității voastre o iritare în contra cancelariului german din cauza tratatului dela Berlin și din cauza regimului vamal introdus în Germania.

Prințul. Nu sunt de loc iritat în contra prințului de Bismarck. Poate că în locul lui, și eu aș fi lucrat tot astfel. În această privință el n'a avut să ție cont de cât de interesele Germaniei.

Cât pentru tratatul dela Berlin, nici eu, nici ceilalți membrii cari au subscris împreună cu mine, n'am avut de scop a face un cap de operă când am hotărât singuraticile stipulații ale tratatului. Rusia s'a arătat în tot cazul foarte moderată și cu o adevărată iubire de pace, pentru care poate pretinde recunoștință dela toți bărbații de stat nepărtinitori.

Red. Pentru de-a nu vă deveni supărăcios nu voiu cerca a străbate mai mult în Escelența Voastră, de oare ce referințele dintre Rusia și Germania, prin întrevădarea dela Alesandrovo după cum se pare, vor recăstiga intimitatea veche.

Prințul. Ambii suverani se iubesc și se stimează foarte mult, ceea ce va fi de ajuns pentru a înlătura unele greutăți și pentru a aplană diferențele ușoare, cari s'ar ivi ici colea. Încă odată — și d-ta vei anunța compatrioților d-tale din parte-mi aceasta — eu am pentru Francia o iubire intimă, și cred că am dat dovadă destul de evidentă despre aceasta în anii din urmă. Eu țin de interesul cel mai mare, ca Francia se ocupe în Europa locul ce i se cuvine din multe motive. Aceasta este un interes de

primul rang, nu numai pentru Francia ci pentru toate națiunile. O neconsiderare a Franciei ar fi o crimă maeștatică contra civilizațiunei.

Cu aceasta întrerupse bărbatul de stat rusesc întrevorbirea.

Cestiunea Israelită.

Ovreei din Ungaria.

(12 Urmare)

Și dacă voim să înțelegem înțiruirea în adevăr disproporționată a Evreilor, înainte de toate trebuie să avem în vedere organizația lor teritorială.

Cei 552,133 Evrei se împart pe deosebitele provincii ale Ungariei astfel:

Țara ungurească are la 11,177,623 suflete 516,658, adică 4.65% Evrei, Ardealul are la 2,101,727 suflete, 24,848, adică 1.17% Evrei. Orașul Fiume are la 17,884 suflete 71, adică 0.39% Evr. Croația și Slavonia au la 979,722 suflete 8551, adică 0.88%. Granițele militare au 1,200,371 suflete 2005, adică 0.17% Evrei. Ungaria întreagă are la 15,417,327 suflete 552,133 adică 3.58% Evrei. Deși Ungaria cunoscută ca un stat foarte judaizat, abia 3 1/2% din populația ei sunt Evrei.

Mai numeroși sunt Evreei în Țara ungurească, unde fac peste 4 1/2% din populația totală.

În Ardeal nu sunt decât vre-o 24,000. deci cam pe jumătate ca în Iași, cam atâți ca în Bucuresci, la 100 creștini un singur Ovreu. Cu toate aceste foile, atât române, cât maghiare și germane, se plâng de stricăciunea, ce acest un singur Ovreu le face celor 100 creștini.

Pentru ce?

Pentru că, deși puțini, Evreei sunt bine distribuiți.

Nu sunt în Ungaria decât patru districte în cari numărul Evreilor covârșește cifra de 10% din populație, și anume: Maramureșul cu 11.92%, Bereg și Ung cu 11—11.04%, și Zemplinul cu 10.58%.

Aceste patru districte sunt stratul în care Evreei se prăsesc și din care se răspândesc succesiv peste restul teritoriului.

Înainte de toate ei se îngrămădesc prin orașe și îndeobște prin centrele de viață comercială și politică. Astfel găsim în Trencin 25.04%, în Oradea-mare 22.43%. — în Pesta 19.65% — în Bacșa 19.06%, — în Timișoara 12.36%, — în Comorn 12.04%, — în Arad 11.34%, în St. György 10.83%, — în Cașovia 10.04%, eară în Alba-Iulia, centrul topografic al Ardealului 15.30%.

În celelalte orașe sunt în număr mai mic; nu este însă pe tot teritoriul Ungariei un singur oraș, în care să nu fie Evrei; chiar prin ținuturile, unde Evreei sunt o raritate, este prin orașe și orașele câte o agenție evreiască, câte o avantgardă menită a pregăti terenul pentru viitoarea invasiune, câte o ceată de exploratori îndrăzneți și îndemnatoci.

Numai decât după ce s'au încuibat în destul prin orașe, Evreei se răspândesc apoi prin sate.

Chiar de sine se înțelege, că în Maramureș, unde la o populație de 220,506 suflete (170,208 Români și Ruteni) sunt 26,295, adică 11.92% Evrei, nu este plasă și nici chiar sat fără de Evrei.

E de interes să scim însă, dacă sunt Evrei prin plășile și prin satele din acele ținuturi, în care numărul relativ al lor e mei mic.

Găsim de exemplu în micul district al Năsăudului 52,688 suflete între cari 50,213 Români și 995, deci numai 1,81% Evrei, ear în districtul mai mic al Bistriței 25,358 suflete, între cari 3,584 Români și 362, adică 1.38% Evrei.

Întrebarea e, dacă acești puțini Evrei trăiesc toți în centrul districtului, ori sunt răspândiți prin deosebitele sate.

E probabil că ei sunt răspândiți prin sate, și spre a ne încredința despre aceasta, vom urmări răspândirea lor prin alte districte, pentru motive destul de înveredate mai ales districte locuite de Români.

Astfel sunt în comitatul Sătmărilor 280,568 suflete, între cari 115,908 Români și 16,841, adică 6% Evrei.

Acești Evrei se împart pe deosebitele plăși și orașele astfel:

1. Plasa centrală cu 2,106 Evrei.	
2. Nirul	4,604 "
3. Krasnakör	2,784 "
4. Szamoskör	2,661 "
5. Baia-mare	3,097 "
6. oraș. Baia-mare "	222 "
7. " " Spirea " "	31 "
8. " " Sătmăr " "	1,357 "

Constatăm prin urmare două lucruri: că prin orașe sunt relativ puțini Evrei și că nu e nici o plasă, în care să nu fie mai multe mii de Evrei.

În districtul Solnocului inferior avem 138,407 suflete, între cari 106,373 Români și 5,591, adică numai 4.04% Evrei.

Cu toate aceste acești Evrei se împart astfel:

1. Plasa Cătcăului cu 710 Evrei.	
2. " Reteagul " "	748 "
3. " Piatra " "	562 "
4. " Olpret " "	209 "
5. " Ungurași " "	238 "
6. " Becleanul " "	1,237 "
7. " Deași " "	197 "
8. " Surduc " "	288 "
9. " Vadu " "	247 "
10. " Lăpușul unguresc " "	704 "
11. Orașul Deași " "	351 "
12. " Gherla " "	90 "

În districtul Cetății de piatră avem 51,744 locuitori, între cari 46,596 Români și 2,001, adică numai 3,87% Evrei.

Dar acestia se împart astfel:

1. Plasa Berkesz cu 322 Evrei.	
2. Boiu-mare	111 "
3. Nireșul-mare	277 "
4. Șoimușul-mic	273 "
5. Șomcuta-mare	680 "
6. Vadul	338 "

În Solnocul de mijloc sunt 113,639 locuitori, între cari 71,191 Români și 4,163, adică 3,67% Evrei și anume:

1. Plasa Tășnadului cu 803 Evrei.	
2. " Pier	454 "
3. " Eriu	572 "
4. " Cehul	582 "
5. " Hadadul	387 "
6. " Bicalia	593 "
7. " Jibou	392 "
8. " Zihah	99 "
9. " Diosigh	209 "
10. Orașul Zălau	72 "

În ținutul Selagiului sunt 62,712 locuitori, între cari 26,911 Români și 2,042, adică 3,26% Evrei, împărțiți astfel:

1. Plasa Șimleului, cu 1.409 Evrei.	
2. " Crasnei " "	633 "

În sfârșit în comitatul Dobociei

sunt 106,430 suflete, între cari 82,797 Români și 2,946, adică numai 2.77% Evrei, împărțiți astfel.

1. Plasa Agrigului ung. cu 395 Evrei.	
2. " Pancicen	602 "
3. " Valasut	299 "
4. " Igloodul-mare	418 "
5. " Secul	232 "
6. " Bura	195 "
7. " Chiraleși	461 "
8. " Borgău	320 "
9. orașul Săcu	24 "

Chiar nici în acest district, în care Ovreei fac abia 2 1/2 % din populație, nu este plasă, în care să nu fie reprezentați.

Ne mai rămâne să vedem, dacă sunt sate fără de Evrei.

E destul să aruncăm o privire peste Ovreei constatați în deosebitele plăși și orașele, pentru ca să nu ne mai indoim, că ei sunt răspândiți prin sate.

Spre a ne încredința însă despre aceasta, vom alege un ținut din altă parte a Ungariei și anume pe unul dintre cele mai amestecate, ținutul Aradului, cu 271,988 suflete, între cari 197,309 Români 53.955 Maghiari, 24,597 Slovaci, 122 Boemi, 284 Șoacăți, 390 Sârbi, 12 Greci, 255 Ruși, 158 Țigani și 3200, adică abia un procent Ovreei.

În acest ținut sunt 17 plăși și anume:

1. Plasa Aradiu cu 164 Evrei.	
2. " Central " "	125 "
3. " Pecica " "	430 "
4. " Radna " "	120 "
5. " Varadia " "	120 "
6. " Zărand " "	120 "
7. " Cermeiu " "	221 "
8. " Mișca " "	93 "
9. " Aletea " "	238 "
10. " Șiria " "	280 "
11. " Agrigiu " "	116 "
12. " St. Ana " "	173 "
13. " Șumand " "	498 "
14. " Borojneu " "	155 "
15. " Buteni " "	139 "
16. " Iosășel " "	80 "
17. " Șebiș " "	128 "

Nici aici nu e, prin urmare, plasă fără de Evrei.

Ținutul fiind parte șes, parte muntos, ei sunt mai numeroși la câmpie și mai rari la munte, dar sunt pretutindenea.

Sunt în acest ținut 184 orașele, sate, cătune, 54 moșii și 3 colonii montaniste, organizate la un loc în 96 comune politice; prin urmare guvernul are agenți în 96 locuri ale acestui ținut.

(Va urma).

Memoriu,

asupra revizuirii art. 7 din constituțiunea română.

(Înceiere).

În fața acestor fapte și a multor altora, cu cari este inutil a încălca acest memoriu, dar pe cari bărbații politici le cunosc bine, ne întrebăm: ce zor împinge pe unele puteri a alege pe această mică nație latină, așezată la răsăritul Europei, în mijlocul atâtor națiuni heterogene, spre a o silui să încorporeze en bloc un element atât de numeros, care îi este și atât de străin?

O asemenea politică este ea într'adevăr conformă cu interesele Europei centrale și occidentale?

Prin măsurile ce a indicat, guvernul se crede în poziție a rezolva toate dificultățile situațiunei ce i s'a creat.

Pentru viitor, aceste dificultăți nu mai există; aplicarea largă, completă, fără rezervă, a principiului egalității religioase prin naturalizarea individuală, nu mai lasă nici o îndoială în această privință.

Pentru trecut, guvernul voinde să dea un semn isbitor de bună voință

și lealitatea sa va propune camerelor a acorda imediat și fără stagiul calitatea de cetățeni acelor Evrei supuși români, cari vor fi dat probe de asimilare cu ceilalți locuitori. Condiția socială, starea de cultură intelectuală, serviciile aduse țerei, vor fi luate în considerație spre a stabili lista acelor Evrei, și vor deveni atâtea motive de presupunere, că asimilarea este de ajuns pentruca naturalizarea să se poată pronunța fără pericol. Cu modul acesta, ar fi faptul real al asimilării, ear nu un drept preesistent, câștigat sau octroit, care ar justifica acest efect retroactiv dat principiului de naturalizare, fără distincție de religione.

Modul acesta de procedare, în armonie cu noul principiu al egalității religioase, inserat în locul art. 7, mai are pentru Români avantajul important de a-i pune la adăpost de pericolul unui prea repede și prea mare amestec cu elemente eterogene.

Acest pericol, a cărui întindere cu greu o pot măsura acei, cari nu cunosc România, este rezonul fundamental al respingerei neînvingibile și s'ar putea dice mai unanime, ce arată Români pentru ceea ce se numește sistemul categoriilor.

Prin sistemul listelor, nu numai că principiul inscrip în art. 44 va fi respectat, dar va avea și o aplicare imediată. Cu listele, guvernul va merge, în lumina mare, spre un scop bine hotărât, va scî esact ce să propună camerelor, și aceste, fără îndoială, se vor arăta cu atât mai facile, cu cât ele se vor pronunța în toată cunoștința cauzei și vor avea siguranță, că ceea ce li se cere este odată pentru totdeauna.

Nu ar fi tot așa cu sistemul categoriilor, care lasă tot în nesiguranță, cel puțin întru cât se atinge de numărul și calitatea indivizilor, cari ar voi să revindece dreptul ce se presupunea că există în favorul lor.

În intenția guvernului, legea de revizie și listele vor forma un întreg, în sensul acesta, că legea să nu fie promulgată de-odată cu adoptarea listelor. Dar odată dobândit acest rezultat, numai dreptul comun va rămâne în vigoare.

Ceilați Evrei, supuși străini sau români, nu vor avea decât calea naturalizării ordinare spre a deveni cetățeni, cum se urmează cu Arabii din Algeria. Să nu uităm, că legea naturalizării conține mai multe cazuri pentru scutirea de stagiul, de care vor fi admiși a beneficia și Evrei, ca toți ceilalți necetățeni. Să nu uităm ear că Evreei supuși români, născuți și crescuți în țară, nu vor avea dreptul la scutirea de stagiul, decât numai atunci când camerele vor voi a le primi cererea de naturalizare.

Să nu se mire dar nimeni că sunt în România Evrei supuși fără a fi cetățeni. Aceasta nu rezultă nici din cestiune de persecuție, nici din motiv de religie. N'a fost nici odată persecuție religioasă în această țară. Poporul român a fost totdeauna cel mai tolerant din câte cunoaștem.

Distincția de religione nu are nici un amestec în această situație. Armenii din principat, deși sunt creștini, până la 1857 erau supuși români, fără a fi cetățeni.

Este dar aci un alt rezon, un rezon cu totul local, pe care trebuie să-l căutăm în relațiile politice cari existau din vechime între România și Turcia.

Evreei, ca și Armenii, au ajuns în România venind primitiv numai din Turcia, erau raiale turcesci, adică supuși ai sultanului. Transportați în Moldova-Valachia, ei rămăneau tot raiale, nesupuși vre-unei puteri străine; și de vreme ce sultanul nu mai exercită suveranitate în România, naturalmente ei deveniră supuși români, fără a câștiga nici un drept de cetățenie. Tot așa era și cu Musulmanii, cari se aflau în principate.

Armenii s'au emancipat în bloc la 1857, pentrucă numărul lor era minim și calitatea lor de cetățeni nu putea deveni periculoasă.

Cu Evreei, cari sunt atât de numeroși și atât de dificili la asimilare, nu se poate proceda la același mod: naturalizarea graduală și pe cale individuală este în privința lor o necesitate dictată de forța lucrurilor.

Părțile esențiale ale proiectului guvernului român se pot resuma dar:

Afirmarea în constituție a principiului egalității credințelor, din punctul de vedere civil și politic;

Aplicarea acestui principiu, pentru viitor, prin naturalizarea individuală; ear cât pentru trecut, prin naturalizarea imediată, după propunerea guvernului, în favoarea acelor Evrei supuși români, cari se vor pute considera ca asimilați cu națiunea, din a cărei viață politică se vor împărtăși.

Să preintimpinăm o obiecțiune. Evreei, cari nu vor obține imediat naturalizarea, rămăneau-vor ei străini? Nu. Ei vor rămâne aceea ce au fost totdeauna: supuși români; dar, cu cât se vor identifica cu populațiunea și țara, cu cât prin școli și alte mijloace de pregătire, vor deveni oameni luminați și legați de țară, cu atât vor pute să obțină și să exercite drepturile politice.

Să se dea numai timpul necesar pentru împlinirea acestei transformări!

Până atunci, situația tuturor Evreei, în general, supuși români sau străini, va fi mult mai bună decât în trecut.

Într'adevăr, după revizuirea art. 7 și legea naturalizării care va urma îndată, se va compara starea trecută a Evreei cu noua lor stare, se vor constata însemnate deosebiri în favoarea lor. Să judecăm numai:

Vor fi trei categorii de Evrei: străini, supuși români și cetățeni.

În trecut, Evreei străini nu puteau, în nici un caz și sub nici o condiție, să aibă imobile rurale; ei nu puteau să arendeze moșii de alq statului; nu puteau să concure la unele licitații, nici să ia unele întreprinderi; li se contesta dreptul de-a cumpăra case în orașe; nu puteau să fie cărcimari pe la sate; în fine, nu puteau să se naturalizeze. Aceste prohibițiuni, și altele încă, erau prescrise contra lor, nu ca străini, ci ca fiind Evrei.

Îndată ce art. 7 al constituției va fi suprimat, toate legile prohibitive vor dispăre, și nu va mai fi nici o deosebire într'un străin Evreu și un străin creștin, musulman, sau altul. Evreei se vor bucura dar absolut de toate drepturile civile recunoscute sau acordate tuturor străinilor.

Îmbunătățirea situației lor va fi, prin urmare, incontestabilă.

Tot așa va fi și pentru Evreei supuși români.

Acestia erau supuși în trecut la toate prohibițiunile prescrise contra Evreei străini. Erau lipsiți chiar de unele drepturi civile, de cari se bucurau ceilalți Români. Ei nu puteau să fie advocați, profesori, ingineri ai statului, nu puteau face parte dintre un juriu de espropriare din orașe; putea să li se ceară cauțiunea *judicatum solvi* etc.

Sub noul regim, ei vor avea, mai întâiu, toate drepturile ce au străinii în general. Ei vor avea mai mult decât străinii și ca supuși Români: dreptul de-a servi în armată și garda națională, dreptul de-a cumpăra imobile sau locuri în orașe, dreptul de-a fi advocați, de-a face parte din juriul de espropriare în orașe, de-a exercita liberi ori-ce profesie, ori-ce meserie; vor avea același statut personal ca Români; vor fi protegiați în același mod de legi și autorități; nu vor mai fi supuși la cauțiunea *judicatum solvi*, și vor pute să obțină marea sau mica naturalizare, și vor beneficia mai facil decât străinii de scutirea stagiului care li se va acorda chiar de drept,

când parlamentul va primi cererea lor de naturalizare: vor avea, în fine toate celelalte drepturi civile, specificate în legea naturalizării.

S'ar putea oare cu resonanță să se conteste diferența dintre această situație și cea a trecutului?

Cât pentru Evrei delcarați cetățeni, nu va mai fi, aceasta se înțelege nici o deosebire între ei și ceilalți cetățeni.

Se strigă însă contra prohibițiunii de-a cumpăra proprietăți rurale, care se aplică străinilor, ca și supușilor Români. Trebuie mai întâi a elimina din aceasta restricție orice cestiune de religie. Ea se va aplica fără deosebire de cult, la orice persoană care nu va avea calitatea de cetățean, fie chiar de origine română. Dreptul de-a avea asemenea bunuri, nu se va putea obține decât în virtutea unei legi.

Această restricție, care de altfel există și care există încă, credem, în Anglita, este de un ordin curat economic. Este o precauție, pe care Românii trebuie să o ia, spre a garanta proprietățile lor rurale, cari sunt una din bazele dreptului lor electoral și a cărei necesitate li se impune cel puțin atât, cât și țara va fi lipsită de institute de credit, cari singure pot să protejeze proprietățile și să facă usura dificilă. Când aceste institute se vor funda și vor da roadele lor salutare, nu mai este de îndoit, că aceste restricțiuni vor deveni inutile.

Se înțelege lesne din cele ce preced, pentru ce cestiunea revisuirii art. 7. din constituția română este în același timp politică și economică. Este o cestiune oarecum analogă cu aceea care de câțiva ani se espune în termeni îngrozitori în statele unite sub numele de: cestiunea chineză. În marea republică americană nu se mulțimesc a lua numai dispozițiuni conservatoare contra Chinezilor, pe cari constituția din urmă a Californiei îi pune cu totul la index. Au început acolo a se vorbi și de necesitatea de-a se îngrădi contra Evreilor, care cresc în proporții alarmătoare, și cari, la New-York mai cu seamă, au devenit atât de împovărători și crotropitori, în cât s'au făcut mai multe încercări spre a-i exclude din unele stabilimente. Pentru ce să se vadă oare măsurile restrictive, de ordine generală, luate în România contra tuturor străinilor, cu ochi mai răi, decât dispozițiile intolerante, luate deja în America contra Chinezilor?

Fără să mergem așa departe, Franța însăși n'a creșut oare necesar în anul acesta a lua măsuri de precauție contra Jesuiților, s'au creat celor ce se numesc congregațiuni religioase? Pentru ce să se refuze României dreptul de-a urma acest exemplu? Asemenea acte au un caracter exclusiv preventiv și protector; ele sunt de o ordine curat interioră, care exclude ori ce drept de amestec, și statele suverane sunt singurii judecători ai cerințelor locale cari le dictează dacă se cuvine sau nu a recurge la dăsele.

Guvernul român, tare prin dreptul său, și având conștiința de-a fi fidelul interpret al voinței națiunii, compează pe spriginul puterilor semnatore ale tratatului din Berlin. Presa europeană și opiniunea publică, fiind mai bine luminate asupra adevăratei stări a lucrurilor, nu vor putea decât să aprobe atitudinea luată de el și să-l susțină cauza, care este legitimă.

Înscriind în constituția sa principiul egalității și libertății religioase, noul stat român se pune, din punctul de vedere al dreptului public, la nivelul tuturor celorlalte state. Aplicând imediat acest principiu, deși parțial, îi dă o consacrare practică, și în același timp îngrădește interesele sale naționale și economice. El îm-

pacă astfel cerințele diplomației cu drepturile și trebuințele lui, și își servă propria lui cauză, fără să deserteze dela cauza civilizației și a libertății. A cere mai mult acestui tânăr popor, care plin de vigoare și viață merge cu pași fermi spre viitor, ar fi a-i cere sinuciderea. Marele cuvânt politică, care a acoperit adesea atâtea nedreptăți, sperăm că nu va acoperi și pe aceasta.

Paris, 28 August 1879.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Timișoara 19 Septembrie 1879 n. (Călătoria ministrului Trefort în Bănat. Scoale de agronomie. Imprumut pentru popor). Dl ministru Trefort, ca capul administrației bunurilor fundamentale clericale, pe la finea lunii trecute a călătorit prin Bănat și cercetând aceste bunuri, a căror venite au scăzut la nulă, se dăce că s'ar fi convins tot-odată despre decăderea materială a tuturor locuitorilor din acest ținut!

Poate că d-lui ministru i va fi bătut la ochi, ceea ce „frunții” noștri cari se învârtiau pe lângă dânsul nu puteau să ascundă; cu toată pozitivitatea însă afirm, că dl ministru cu ochii săi proprii nu a vădit lumina adevărată, că Escelența Sa nici a suta, nici a miia parte din rēul ce bătute țara nu cunoaște, sau poate că nu vrea să o cunoască. Domnii știu bine regulile fisice, ca economii le și aplică bine, și astfel sciind ei, că soarele ia vederea ochilor, s'au folosit de această sciință și astfel ei în tot locul, pe unde a ajuns, trecut, ori petrecut dl ministru, au făcut lumină, părădii, tractății, ca prin aceste să orbească ochii d-lui ministru, și să nu vadă chiar toate, nici să cerceteze toate toatele cu de-amăruntul.

Dl ministru s'a întors deci în capitală la masa verde în convingere că „pământul din Bănat a devenit infertil,” etc. etc. dară această experiență proprie (?) este falsă, neadeverată. E drept că în anul curent câmpurile nu au rodit, e drept și aceea, că pământul pe-atunci, pe când îl călca dl ministru, era foarte uscat, asta nu o neagă nime, dar faptă e, că pământul Bănatului nu totdeauna, nu în toți anii e așa, ca în anul present, ba din contră chiar în anul trecut recolta Bănatului a fost eminentă, mănoasă până preste așteptare, poporul însă totuși a fost în scădere și atunci ca și acum.

Eacă o împregiurare care, de cadé, în ochii dlui ministru, acesta putea s'o cerceteze și să afle din ea adevărata cauză a rēului. Adecă: arendașii bunurilor fundamentale, în anul trecut n'au plătit arēnda pământurilor, pentru că grânețele erau prea bune, spicele erau așa de grele, încât culcaseră paui la pământ, și dl ministru însuși prin ordinațiune proprie trimisese pe un înalt consilier de ai săi provădendu-l cu mână liberă ca să ierte, să steargă arendatorilor din arēnți cât le place lor și lui, ceea ce s'a și întâmplat — în anul bun. Poporul din a sa parte, avea bucate, dar bucatele n'aveau preț. De altă parte execuțiunile de dare cu vecsațiunile lor mai teribile decât dreptul pozitiv, răpiau bietului popor tot venitul, tot sporul ce l-ar fi avut din recoltă. Eacă! dl ministru aici trebuia să apuce treaba, și să mijlocească la colegii săi pentru delăturarea rēului!

Lăudăm și stimăm intențiunea d-lui min. Trefort, ce o desfășură în cercuiriul său adresat d-lui ministru de comerț și industrie, cu privire la înființarea unei scoale de agronomie în comitatul Timișului. Ne temem însă foarte, că patriotismul cel mare al d-lor va consuma sporul acestei scoale, întocmai așa, precum zelul la încasarea contribuțiunilor consumă sporul venitelor erariale și obiectele supuse contribuției!

Dacă în scoala agronomică ce are să se înființeze se va introduce „limba patriei” drept limbă obligată de propunere, sau dacă din această scoală se va face, — cum dic limbile rele antepatriotice: — cuib de maghiarisare, atunci domnii profesori, directori etc. câți vor fi aplicați la ea vor

vorbi și propaga în ea „limba patriei,” dară scopul adevărat nu se va ajunge nici când!

Numai puțină îngrigire dovedește și înalta stăpânire administrativă a luminatului comitat, față cu poporul! Durere însă că scopul, intențiunile și sporiul și aici va să fie, ca și celelalte!

Eacă, să vedeți. Adunarea generală a reprezentanților comitatului, vre o 15—20 de ampoiați sub presiuniul șefului lor, au decis ca să facă un împrumut de 400,000 fl. v. a. pe sama, mai corect dis: în căra poporului, pentru a-i procura acestuia sēmēnță. Aceasta, la părere, este faptă umană și laudabilă; în realitate însă, pentru cei ce cunosc mai de-aproape relațiunile poporului din acest comitat, este o faptă de condamnat, o intențiune punibilă, o însărcinare și îngropare totală, însă nerecerută, a poporului și a statului.

Eacă cum stă lucrurile în realitate: Recolta din anul acesta deși a fost slabă, ori rea, atâtea totuși a produs economilor cât le trebuie de sēmēnță și astfel economii ar avea sēmēnță pe anul venitoriu, bună ori slabă, cum ar fi; însă de ce nu o au? pentru că esecutorii de dare, contra legii, contra rațiunei o secuestrează dela bieții oameni pentru dare și o vënd pentru ca se scoată din ea diurnele esecutorilor!

Dacă vreau domnii se ajute poporul, n'are să-l îngreueze cu sarcini nouă grele ci să retragă esecutorii de prin comune, și fie convingși, că nici un policariu de pământ nu va remana neșemenat. Până ce din contra dacă pretorele trage ca în unele comune câte 300, și trei sute de flor. v. a. la o lună titulu diurne pentru încasarea contribuției, antiștia locală eară trage, esecutorul de dare eară trage diurne, atunci de giaba se procură poporului împrumuturi, căci aceste nu vor servi poporului spre ajutoriu ci esecutorilor spre acoperirea diurnelor lor!

Alta: împrumuturile aceste așa sunt de nefericite, cât să ferească D-zeu pe toată lumea de ele. Când se împart nime nu scie de ele: cât și cui se împarte; la refuială însă toți cu toții sunt trași, și toți cu toții plătesc și totuși nici când nu se scapă de ele. Exemplu: „Mila din 1854” până astăzi încă nu e resplătită preoților gr. or.; a fost oprit a li se da din acea „milă” pentru că ei nu sunt proprietari la sesiunile parohiale. În faptă nici li s'au dat, dar cu toate acestea, mai toate sesiunile parohiale sunt înatabulate pe „milă”!

A treia. Tot înalta stăpânire comitatensă a dispus încă la anul 1864 că în fiecare comună să se înființeze un fond așa numit (în limba patriei): „magtăr”, carele se servească conlocuitorilor comunali de ajutoriu în anii rei, adecă să se împrumute din el. Acest fond s'a întemeiat de fapt, fie-care comună dispune de câte-va sute, mii de florini, în fondul său propriu. Aceste fonduri constau în bani gata, depuși la comanda d-lui vice-comite într-o casă de păstrare din Timișoara, și toate laolaltă fac mai multe mii decât face doară averea totală a numitei casse parsimoniale. Ei bine, de ce nu permite dl vice-comite comunelor cari au lipsă de împrumut, ca se împrumute din al lor?!

Lucru ciudat este această îngrigire a d-lor comitatensi, în astfel de împregiurări; nu voim a suspiciuna pe nime, dar ce să-i faci, când faptul însuși arată cu degetul la cuibul „G.....tului.” pr.

Varietăți.

* (Escelența Sa) Înalt Prea sântitul Archiepp. și Metropolit Miron Romanul s'a întors Sâmbătă sara din excursiunea de care amintirăm în nrul trecut. Tot atunci s'a întors și cei ce-l însoțiră.

Regretăm că trebuie să amânăm pe nrul următoriu publicarea unei corespondențe, ce am primit numai eri după ameați dela Poiana și în care sunt multe amenunte pe care credem că cu plăcere le vor ceti cetitorii noștri. Atâtea premitem și noi din partene, că festivitatea din Poiana a fost una din cele rari, care înalță inimile tuturor voitorilor și doritorilor de bine.

* (Postal). Dela 1 Octomvre a. c. se schimbă umbletul poștei dintre Sibiiu și Turnu-roșu în modul următoriu:

Pleacă din Sibiiu dimineața la 6 oare, sosesc în Turnu-roșu în. am. la 9 oare 45 m. Pleacă din Turnu-roșu la ameați la 12 oare, și sosesc în Sibiiu d. am. la 3 oare 45 min.

* (Kossuth despre emancipațiunea Jidanilor). Cetim în „Deutsche Zeitung” din Viena următoarele: Un profesor al gimnasiului sêrbesc din Neoplanta a făcut mai de curând lui Kossuth o vizită. Adecă lucrul s'a petrecut astfel: dl profesor se informă că Kossuth în toate zilele între 9 și 10 oare face o preumblare; el deci se postă la un punct, pe la care Kossuth trebuia să treacă, așteptă până ce veni Kossuth, și se presentă apoi acestuia „salutând cu modestie și cu cea înaltă stimă”. Kossuth n'a luat de loc în nume de reu această năvălire, el se preumblă cu *interviewul* și l'invită în sfêrșit în locuința sa. „Îmi pare foarte rău” începă Kossuth discușiunea după ce se informase despre naționalitatea profesorului „că nu știu vorbi nici chiar o singură limbă slavică. La întrebarea cam indiscretă (numele familiar al lui Kossuth este precum se scrie „Kohut” și de origine slavică), dacă Kossuth nu scie slovacesc, răspunse Kossuth: Ca student în Eperies am vorbit foarte bine slovacesc dar am uitat cu totul în decursul celor mulți ani. Despre situația politică Kossuth nu vrea să se exprime, el ocolea ori ce întrebare în această privire și totdeauna da discușiunei altă direcție. Numai în privința lui Andrassy observă Kossuth, că el nu ia demisiunea lui în serios și că acesta în curând ear se va reîntoarce în fruntea oficiului de externe. Cu atât mai prelarg se rosti Kossuth asupra emancipațiunei Jidanilor. Purcedând de la faptul, că Jidanii au înfluențat atât de tare asupra congresului din Berlin și asupra decisiunilor acestuia, Kossuth declară că pe lângă toate principiile sale „liberale” el nu poate încuviința emancipația deplină a Jidanilor din acele țări, cari în privința culturii au ramas îndărăpt și în cari Jidanii se află într'un număr mai mare. Pentru ași motiva părerea sa Kossuth produce, că Jidanii imigranți ei însiși se privesc pe sine ca element străin, „ca un element care nu este legat de țară și de instituțiunile ei prin vre-o legătură mai tare, și care nisuesce mereu numai, ași propaga propriile sale interese materiale cât s'ar putea mai bine”..... „Emancipația Jidanilor perfectă”, continuă Kossuth, „să nu se execute până atunci, până când ei nu vor fi ajuns pe același nivel cu ceilalți cetățeni atât în privirea politică, cât și socială; și până când ei nu înceată a se privi pe sine ca element străin. Emancipația deplină să se proclame numai atunci, dacă Jidanii se deosebesc de ceilalți cetățeni numai în cele religioase, precum este în adevăr în Anglia, Franța și Itălia. Din espunerile lui Kossuth rezultă, că el aprobă procederea guvernului românesc în cestiunea emancipării Israeliților. Congresul din Berlin n'ar fi cercetat destul de bine raporturile extraordinare din România, cari raporturi contra de-a dreptul decisiunilor congresului din Berlin.

* (Cutremur). În Arad s'a simțit în 15 Sept. n. pe la 10 oare sara o sguduire de pământ. Casele cu mobilele în ele se clătinau și cădeau unele peste altele. Cutremurul a ținut numai vre-o câteva secunde. Tot în această zi s'au simțit sguduiri de pământ și în Varjas și St. Petru mișcându-se dela meadădi spre resărit.

* (Tălharii în „Bihor”). În apropiere de „Szudicsa Csárda” fu un

biet Român pușcat și, luându-se pe seama de boi, fu aruncat într-un șanț; asemenea pe drumul dela *Rész-bánya* fu despoiat un Italian numit Bertram Rossi de suma de 70 fl. și de toate hainele. În Bosnia omul e mai sigur de viață și avere ca în comitatul Biharului!

* (Din Bosnia). În Sereavo se va înființa cât de curând un tribunal. Amploiații din Ungaria de sus fură provocați a se înscința, dacă poftesc a primi posturi la acest tribunal. Unii să se fi înscințat.

* (Renascerea) un Jurnal în București ne spune următorul episod sarkastic: Ieri la eșirea Camerei un deputat dicea altuia: „E! acum lucrurile s'au lămurit; dl. Vernescu dă bani, dl. Blaremburg dă sânge; putem declara resboiu Europei întregi!”

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.”)

Viena, 22 Septembrie n. „Wiener Zeitung” publică o patentă împărătească, care convoacă senatul imperial pentru 7 Octombrie.

Viena, 22 Septembrie n. Principele Bismarck a mers la ameașla ministeriul de externe, unde el a fost întâmpinat de către Andrassy și Haymerle și a conferit cu acestia până la 12¹/₂ oare; apoi s'a dus la împăratul la audiență, carea a ținut 3¹/₄ oare. La 2¹/₂ oare Bismarck, însoțit de Andrassy, a făcut o vizită ministrului-preșident Taaffe, de unde s'a reîntors apoi în otelul seu. Precis la 3 oare sosi acolo împăratul, salutat cu multă vioiciune de către o mulțime mare de popor. Bismarck aștepta pe prea înaltul oaspe în vestibul și l salută închinându-se. Împăratul prezintă principelui mână și se duse apoi în apartamentele principelui. Visita a durat o jumătate oară. După dineul de curte în Schönbrunn împăratul a ținut *cercle* de 1 oară și și luă rămas bun dela Bismarck. Împăratul a plecat sara la 9 oare la vânătoarele de curte în Stiria. Bismarck probabil pleacă Joi. Poimâne se va face o excursie pe Kahlenberg și mână dă Andrassy un *diner*.

București, 22 Septembrie n. Principele Bulgariei i părăsește astăzi Sofia, pentru a cerceta pe principele României.

Bursa de Viena

din 19 Septembrie n. 1879.

Metalicele 5%	67 55
Împrumutul naț. 5% (argint)	68 70
Împrumutul de stat din 1860	126 —
Acțiuni de bancă	826 —
Acțiuni de credit	261 —
Valuta nouă imperială germană	57 75
London	117 75
Galbin	5 60
Napoleon d'aur (poli)	9 35 ¹ / ₂

Economic.

Sibiu, 19 Septembrie n. Pro hectolitru: Grâu fl. 6.90—7.70; Grâu scăreț, fl. 6.—6.60; Secară fl. 4.10—4.50; Orz fl. 3.90—4.30; Ovăs fl. 2.10—2.50; Cucuruz fl. 4.40—5.80; Mălină fl. 5.—5.50; Cartofi fl. 1.25—1.55; Semănă de cânepă fl. 9.50—10; Mazere fl. 6.—6.50; Linte fl. 10.—10.50; Fasole fl. 6.50—7 pro 50 chilo; Făină de pâine fl. 5.50; Slănină fl. 30—35; Unsoare depore fl. 24.50—25; Său brut pro 50 chilo fl. 16.50; Său deluminări fl. 22.50—23; Luminări de său 50 chilo fl. 28—28.50; Săpun fl. 20—20.50; Fân 60 chilo fl. 0.70—0.75; Cânepă pro 50 chilo fl. 16—18; Lemne vărtoase de foc pro metru cubic fl. 3.—; Spirt pro grad 55—60 cr. pro chilo: carne de vită 40—42 cr.; Carne de vițel 32—40 cr. carne de porc 35—38 cr.; carne de berbec 26—28 cr.; oauă 10 de 20 cr.

Nr. 134 Scol.

CONCURS.

Prin aceasta se scrie concurs până la 30 Septembrie a. c. st. v. pentru ocuparea următoarelor stațiuni învățătorești.

1. La scoala confesională gr. or.

din Chiești cu salariul anual de 150 fl. dela popor, 4 cupe grăunțe de tot pruncul obligat de școală, lemnele trebuincioase, locuința în edificiul școlii și grădinița pentru legumi.

2. La scoala confesională gr. or. din Mogogea, cu salariul anual de: a) 180 fl. din interesele fundațiunei „Botaiană”.

b) 120 fl. din lada comunală solvinți în rate lunare anticipative; — cuartir în edificiul școlii, și lemnele trebuincioase.

Doritorii de-a ocupa aceste stațiuni învățătorești au de-ași așterne petițiunile lor până la termenul sus indicat — la subscrișul, suplicele lor instruite în sensul „stat. organic”.

Dela concurentul la 2 stațiuni se mai cere ca pe lângă pedagogie sau teologie cu atestat de calificățiune de învățător, să fie absolvat cel puțin 4 clase gimnasiale.

Dej, 28 August, 1879.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Solnocului I.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Bodea m. p.

1—3

protopresbiter.

CONCURS.

Conform preliminarului bugetariu statorit pe anul administrativ 1879/80 de către adunarea generală a Asociațiunei transilvane, ținută la Sighișoara în 3 și 4 August a. c. se publică prin aceasta concurs la următoarele stipendii:

1. Un stipendiu de 70 fl. v. a. pentru un tiner, care cercetează școala comercială inferioară.

2. Un stipendiu de 70 fl. pentru un ascultătoriu de școala reală din patrie.

3. Trei stipendii de câte 60 fl. pentru trei tineri ascultători de pedagogie în patrie.

4. Un stipendiu de 60 fl. destinat pentru un gimnast născut în fostul comitat „Doboca” (fundațiune anonimă).

5. Un stipendiu de 70 fl. din fondul Asociațiunei destinat pentru un gimnast.

Termenul concursului se defige pe 20 Octobrie 1879.

Concurenții la amintitele stipendii au săși subștearnă încoace petițiunile lor, până la termenul mai sus dis, provădute cu atestat de botez și de paupertate, precum și cu testimoniul de pre semestrul al doilea al anului scolastic 1878/9.

Din ședința comitetului Asociațiunei transilvane române.

Sibiu în 6 Septembrie 1879.

CONCURS.

Conform preliminarului bugetariu statorit pe anul administrativ 1879/80 de către adunarea generală a Asociațiunei transilvane, ținută la Sighișoara în 3 și 4 August a. c. se publică prin aceasta concurs la următoarele ajutoare:

1. Un ajutoriu destinat pentru un învățacel sau sodal de meserie din fundațiunea „Tofaleană” a 20 fl.

2. Cinci ajutoare de câte 20 fl. pentru sodali de meserie calificați de-a se face măestri.

3. Două-deci și patru ajutoare de câte 12 fl. 50 cr. pentru învățacei de meserie.

Termenul concursului se defige pe 20 Octombrie 1879.

Concurenții au săși subștearnă încoace petițiunile lor până la termenul mai sus dis, provădute în cât pentru sodal cu atestat de botez și de purtare morală, cum și cu adeverință, că sunt calificați de-a se face măestri; ear încât pentru învățacei concursele lor, pre lângă atestatul de botez și de purtare morală, au să fie provădute și cu adeverința dela măe-

strul respectiv despre desteritatea și diligența în măestria cu care se ocupă ear referitoriu la ajutoriul de 20 fl. din fundațiunea „Tofaleană” se observă, că fii din familiile tofalene vor avé preferință.

Din ședința comitetului asociațiunei transilvane române.

Sibiu în 6 Septembrie 1879.

Nr. 144.

1—3

CONCURS.

Devenind vacant postul de învățătoriu la școala confesională gr. or. din Totoiu, ppresbiteratul Albei-Iulia, să scrie concurs până la 30 Septembrie a. c. st. v.

Emolumentele sânt:

1. Salariu anual 220 fl. v. a. din cassa școlii, care se va solvi în 4 rate.

2. Cuartir liber în edificiul școlii, constătoriu din două odăi și culină.

3. Lemne de foc suficiente.

Doritorii de-a ocupa acest post au ași subșterne petițiunile lor la subscrișul în Alba-Iulia, până la termenul sus indicat, în care au de-a dovedi:

a) că sânt de relegea gr. or.

b) că au absolvat cursul clerical sau pedagogic;

c) că au depus esamenul de calificățiune;

d) că scie cântările bisericesci și tipicul;

e) că scie limba maghiară.

Totoiu, 28 August, 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Alecsandru Tordosan m. p.,
protopresbiter gr. or.

CONCURS.

După ce prea venerab. consistoriu archidieceșan prin părinteasca ordinațiune dfo 21 August a. c. Nr. 2092 a încuviințat instituirea unui post de capelan la parochia Casten, lângă neputinciosul paroch Ioan Daniil se scrie cu aceasta concurs până la 30 Septembrie a. c. cu următoarele emolumente.

1. Din cassa alodială 150 fl. v. a.

2. 3¹/₂ jug. pământ.

3. Venitele stolare usitate după calcul mediu de 5 ani 70 fl. v. a. anuatim toate în suma de 270 fl. v. a.

Doritorii de-a ocupa acest post de capelan au ași așterne petițiunile lor la Subsemnatul oficiu protopresbiterial, instruite în sensul stat. organic, cu documentul, că au absolvat cel puțin gimnas. inferior și cursul teologic, până la termenul sus scris.

Orăștie 4 Septembrie 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial.

N. Popoviciu m. p.,

protopresbiter.

2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunei vacante de învățătoriu la școala confes. gr. or. din Albac-Arada, se deschide concurs până la 30 Septembrie a. c.

Emolumentele sânt:

1. Salariu anual de 300 fl. v. a. solvind în patru rate anticipative.

2. Cuartir și lemnele necesare.

3. Un fânăș de un juger.

Dela concurenți se recere să fie absolvat cel puțin 5 clase gimnasiale, cursul clerical, și esamenul de calificățiune.

Doritorii de-a ocupa acest post au de ași subșterne petițiunile astfel instruite la subscrișul inspector scolar în Abrud.

Abrud în 28 August 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial din Albac-Arada.

Ioan Gall m. p.,

prot. și administr. Zlatnei
superioare.

3—3

Nr. 233—1879.

3—3

CONCURS.

Comitetul parochial și comunal din Poiana-Mărului, declarând stațiunile învățătorești de vacante s'a scris prin acest concurs pentru un învățătoriu primar cu salariu anual de 200 fl. v. a. și pentru altul secundar cu 100 fl. v. a. cum și cuartire naturale, și lemnele trebuincioase de încălțit pentru amândoi.

Doritorii de-a ocupa posturile învățătorești sus arătate vor avé ași așterne suplicele lor, instruite în sensul statutului organic și al dispozițiunilor sinodale din anul 1873 subscrișului oficiu ppresbiterial, până la 23 Septembrie a. c. st. v. cei mai bine calificați și versați în limbile patriei vor avé preferință la alegere.

Făgăraș 30 August 1879.

La cererea comitetului parochial și comunal din Poiana-Mărului.

Petru Popescu m. p.,
ppresbiter.

Nr. 1944 1879 tkv.

Árverési hirdetmény.

Az Abrudbányai kir. Járásbíróság mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Paul Petru végrehajtónak Popovics György végrehajtást szenvedő ellen 200 fl. s járulékaik iránt végrehajtási ügyben alperesnek a Petrosányi 25 szám tjbk. A + 1—17 Rend 15. 52. és 55 ház szám alatt tulajdonát felvett és 1304 fl. 29 kr. becsült ingatlanai az 1879 évi Október hó 4-ik napján dél. e. 9 órakor, mint első, és 1879 évi November hó 4-ik napján d. e. 9 órakor mint második határidőben, a Petrosányi községi irodába megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog, u. m.:

1 ször. Kikáltási ár a fennebb kitett becsár, melyen alul az első árveréskor az árverésre kitűzött birtok nem fog eladatni.

2 ször. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagyis 130 fl. 40 kr. készpénzben, vagy óvadékképes papírral a kiküldött kezéhez letenni. Végrehajtató ettől mentes.

3-ször. Vevő köteles a vételért két egyenlő részletben, és pedig: az első az árverés jogzörre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a második at ugyanazon naptól számítandó 15 nap alatt, ugyanazon naptól számítandó 15 nap alatt, minden egyes vételári részlet után a birtokbalépés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt ezen kir. telekkönyvi hatósághoz lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

4-szer. Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjával tűzkár ellen biztosítani.

5-ször. Az árverés jogzörre emelkedésékor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennél fogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.

6-ször. A tulajdonjog bekeblezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközölteni.

Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7-szer. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tette, a megvett ingatlan az érdekeltek bármelyikének kérelmére, a prts. 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, újabb árverés alá becsáttatni és csupán egy határidőnek kitűzése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog.

Felhivatnak azok, kik az árverésre kitűzött javak iránt tulajdoni- vagy más igényt, a vagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy a részbeni kereseteiket e hirdetménynek a hivatalas lapban lett harmadik közzététele napjától számítandó 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be: különben azak a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Végül felszólíttatnak azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén, vagy annak közelében laknak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésök végett helyben megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsek be, ellenkező esetben hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.

Az Abrudbányán kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság Abrudbányán 1879 évi Iunius hó 25-ik napján.

[43] 3—3